

зация, на тоталитарното общество, в което ролята на неправителствените, граждански институции бе немислимо.

Краткият преглед на българските традиции в областта на гражданското общество, на наличието на неправителствени организации не ни дава основание за особено радостна и положителна национална равносметка. Но дори и през призмата на толкова трезва оценка не можем да не видим особеното място и роля на традициите ни и в тази насока през епохата на Възраждането. Тя е не само богата и разнообразна, но и поучителна и резултатна за цялостния обществен прогрес на българина. Ето защо иска ми се пак да цитирам Симеон Радев и с това да приключи своето изложение. "Би могло - пише той, да се твърди, че там, където българската политика е оставала вярна на здравите народни традиции, там, където се е вдъхновявала от духа на Възраждането, там, където е била едновременно националистическа и либерална, приемчива и самоуверена, смела и упорита, там тя се е завършвала с пълно тържество. В този смисъл историята на тая епоха е една епопея на българската енергия". Аз бих прибавил - и епоха на български демократизъм и самоорганизация.

ЕМИГРАНТЪТ - В СЛУЖБА НА НАЦИЯТА И НАЦИОНАЛНОТО ДВИЖЕНИЕ

Случаят Любен Каравелов

Кета Мирчева

"Днес са настанили такива едни времена, в които секи един народ и сяка една народност искат да живеят самостоятелно и да бъдат господари в своята собствена къща" (В. "Независимост", IV, бр. 29 от 4 май 1874 г. Ред ст. - Букурещ, 3 май).

"Ние мислим, че трябва да работиме сега или никога. Вратата на нашата свобода е вече отворена и ние трябва да влеземе вътре" (В. "Свобода", II, бр. 10 от 6 март 1871. Ред. ст. - Букурещ, 5 марта).

Започвам с тези две изказвания на Любен Каравелов, не защото са нещо изключително, напротив - с известни вариации в стила и фразата, те се срещат твърде често в различни периоди на богатата му публицистична дейност. Изборът ми бе продиктуван именно от тяхната повторяемост и устойчивост, съчетаващи, от една страна, абсолютната убеденост в националната идея и от друга - крайната решимост да се работи за нейната реализация на родна почва.

Малцина са личностите от българския XIX век, в който се съчетават по толкова